
SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:

Sak:

Tiltakspakker for studenter og forskere berørt av krigen i Ukraina

Innstilling til vedtak:

1. Universitetsstyret stiller seg bak rektors forslag til tiltakspakker for studenter og forskere berørt av krigen i Ukraina.
2. Styret gir rektor fullmakt til å disponere inntil 10 millioner kroner for finansiering av de ulike tiltakene innenfor UiTs budsjettammer for 2022/2023.

Bakgrunn:

I forbindelse med krigen i Ukraina har regjeringen innført en rekke tiltak rettet mot flyktninger som kommer til Norge med ønske og mulighet for å studere ved norske læresteder. Regjeringen har også innført midlertidige tiltak som gir økonomisk støtte til ukrainske, russiske og hviterussiske studenter som var i Norge da krigen brøt ut og som har mistet tilgangen til midler fra hjemlandet.

Til tross for innspill fra en rekke universiteter (heriblant UiT) har regjeringen derimot ikke innført noen særskilte støttetiltak for ukrainske universitetsansatte eller forskere. Disse vil være omfattet av den midlertidige kollektive beskyttelsen Norge innvilger flyktninger fra Ukraina, men det er ikke etablert noen støtteordninger som gjør det mulig for universitetene å få dekket kostnader forbundet med å ansette, engasjere eller på andre måter å tilknytte seg akademikere fra Ukraina. I brev fra Kunnskapsdepartementet (KD) datert 5.4.2022 (se vedlegg 4) overlater departementet ansvaret for slik tilrettelegging til institusjonene selv (innenfor egne rammer).

Tilsvarende har verken KD eller Norges forskningsråd innført noen særskilte støtteordninger for russiske forskere som har forlatt Russland etter invasjonen av Ukraina – mange etter å ha deltatt i protester mot krigen og regimet. En rekke enkeltforskerne som har hatt omfattende samarbeid med partnere på UiT er i denne kategorien, og har henvendt seg til sine kolleger på UiT med spørsmål om bistand og muligheter for å kunne fortsette samarbeidet i Norge eller fra andre land utenfor Russland. I motsetning til ukrainske forskere har disse personene ikke kollektiv rett på opphold i Norge.

Støtteordningene regjeringen har innført for ukrainske, russiske og hviterussiske studenter som allerede er i Norge er også mangelfulle og dekker ikke alle de behovene UiT har kartlagt og meldt inn til KD (se vedlagte kopi av korrespondanse mellom UiT og KD).

På bakgrunn av dette ønsker rektor at det skal utformes tiltakspakker ved UiT for å supplere de nasjonale ordningene som er kommet på plass fra regjeringens side. I utgangspunktet ønsker rektor at UiT oppretter fire tiltakspakker/støtteordninger:

1. Støtteordning for ukrainske forskere/universitetsansatte

Under denne ordningen kan det søkes om støtte til tiltak som gjør det mulig for enheter ved UiT å knytte til seg ukrainske universitetsansatte og forskere som kommer til Norge som flyktninger. Det kan søkes om støtte til ulike tilknytningsformer og faglige prosjekter, eks:

- Dekning av lønn og sosiale kostnader for midlertidig ansettelse i (hel- eller deltids) faglig stilling. I ansettelsesperioden kan det jobbes med pågående egen forskning, deltakelse i prosjekter ved UiT eller søknad om eksterne midler.
- Midler til dekning av utgifter forbundet med tilknytning som gjesteforsker uten lønn med tilgang til infrastruktur og vitenskapelig utstyr for å opprettholde egen forskning og kontakt med hjemuniversitet i Ukraina.

2. Støtteordning for forsker – til forskersamarbeid med russiske forskere

Under denne ordningen er det mulig å søke om støtte til å videreføre og videreutvikle etablert samarbeid med russiske forskere, som har forlatt Russland etter invasjonen av Ukraina og ikke lenger er tilknyttet sitt opprinnelige hjemuniversitet. Det kan både søkes støtte til å videreføre etablerte *prosjekter* og andre *samarbeidsordninger* som vurderes som realistisk å fortsette (i en annen form) selv om det ikke lenger skjer innenfor rammene av det opprinnelige institusjonssamarbeidet.

Midlene kan benyttes til dekning av lønn og sosiale kostnader for midlertidig ansettelse, driftsmidler og andre kostnader forbundet med prosjektene/samarbeidet. De russiske forskerne kan enten knyttes til UiT gjennom midlertidige prosjektstillinger, eller være prosjekt-/samarbeidspartnere tilknyttet et annet universitet utenfor Russland.

3. Støtteordning for utvekslingsstudenter fra Ukraina, Russland og Hviterussland som var ved UiT da krigen brøt ut

Under denne ordningen er det mulig for studenter fra Ukraina, Russland og Hviterussland som var på utvekslingsopphold ved UiT i vårsemesteret 2022 å få forlenget sitt opphold med et semester. De som får faglig godkjent forlengelse tildeles stipend i ett semester (høst 2022) etter Statens lånekasses satser.

Ordningen er allerede igangsatt og utvekslingsstudenter i målgruppen har søkt om forlengelse.

4. Støtteordning for gradsstudenter fra Ukraina, Russland og Hviterussland som avslutter mastergradsstudier ved UiT i 2022

Under denne ordningen kan det søkes om overgangsstipend for studenter fra Ukraina, Russland og Hviterussland som avslutter mastergradsstudier ved UiT i 2022. Stipendene skal benyttes til å utarbeide prosjektsøknader og søknader om fremtidig rekrutteringsstilling ved UiT.

Finansiering

Finansieringen av tiltakene må i sin helhet skje innenfor UiTs ramme, og dermed gjennom omdisponering av midler satt av/planlagt til andre formål. Rektor foreslår at alle midler som i utgangspunktet har vært satt av til samarbeid med russiske universiteter, men som ikke lenger kan benyttes til dette formålet som følge av sanksjoner og stans i institusjonssamarbeid, omdisponeres til finansiering av tiltakspakken.

Behov for finansiering utover dette kan enklest sikres ved bruk av midler fra strategisk fond og ev. bruk av avsetninger i bevilgningsøkonomien.

Rektor ber ut fra dette om fullmakt til å kunne disponere inntil 10 millioner kroner innenfor rammene av budsjettene for 2022 og 2023 og vil komme tilbake med et endelig inndekningsforslag i samband med hovedfordelingen for 2023.

Forvaltning

Rektor har satt i gang arbeid med å lage retningslinjer for søknad og forvaltning av de ulike ordningene. Hovedprinsippet vil være at det er enheter ved UiT (institutter/sentre) som må utforme søknader som så vurderes for støtte på fakultet- og sentralt nivå. Enhetene må gjennom søknaden selv gå god for den faglige forankringen/tilretteleggingen og påta seg ansvaret for oppfølging av ansatte, gjesteforskere og samarbeidspartnere. Ordningene tenkes kunngjort slik at de både bekjentgjøres internt og gjøres kjent for målgruppene som i utgangspunktet er utenfor UiT (eks. ukrainske flyktninger/akademikere).

Mulige justeringer

Det er vanskelig å forutsi hvor godt UiT vil treffe de aktuelle målgruppene med de foreslåtte tiltakspakkene. UiT venter også fortsatt på avklaringer fra KD og HK-dir. angående videre støtteordninger for ukrainske, hviterussiske og russiske studenter som var i Norge da krigen brøt ut og som har mistet tilgang på finansiering fra hjemlandet. Rektor vil følge nøye med på situasjonen og sørge for å justere tiltakspakkene slik at de når frem til målgruppene dersom det viser seg at den foreslåtte innretningen ikke er godt nok tilpasset behov og det som dekkes av nasjonale støtteordninger.

Dag Rune Olsen
rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksansvarlig: Jørgen Fossland
Saksbehandler: Jørgen Fossland, Astrid Sollid Brokke, Odd Arne Paulsen

Vedlegg:

- 1 Sektorbrev - Informasjon om konsekvenser av krigen i Ukraina for høyere utdannings- og forskningssektoren .docx
- 2 Kopi BOTT-henvendelse til UD: Initiativ fra NTNU, UiB, UiO og UiT til å tilby beskyttelse til ukrainske forskere
- 3 Svar fra UiT om konsekvenser av krigen i Ukraina
- 4 Informasjon om økt studiekapasitet i universitets- og høyskolesektoren som følge av krigen i Ukraina